

הידעתם?

בשנים האחרונות עלו כמה הצעות חוק שנוגעות לחשיפת זהות טוקבקיסטים שכותבים בצורה הפוגעת באופן בוטה באדם אחר (מוציאים את דיבתו רעה וכדומה), שכן, לצערנו, יש לא מעט אנשים שמנצלים את האנונימיות ומתבטאים בצורה חריפה כפי שלא היו מעלים בדעתם להתבטא לו היו פניהם חשופות. בדיונים שנערכו בבית המשפט ובכנסת, עלה הצורך לדרוש מבעלי אתרים לחשוף במקרים קיצוניים את האדם שעומד מאחורי הטוקבק (על פי המחשב שממנו כתב, למשל). ואולם, עד כה לא התגבשה עמדה משפטית או חקיקה ברורה בנושא.

אמר רבי שמעון בן גמליאל לטבי עבדו: "הבא לי דבר טוב מן השוק".
יצא והביא לו לשון.
אמר לו: "צא והבא לי דבר רע מן השוק".
יצא והביא לו לשון.
אמר לו: "מדוע כשביקשתי ממך דבר טוב הבאת לי לשון, ביקשתי דבר רע הבאת לי לשון?"
אמר לו [טבי לרבן שמעון בן גמליאל]: "ממנה - טוב, וממנה - רע.
כאשר היא טובה - אין טוב ממנה, וכאשר היא רעה - אין רעה ממנה".
(מעובד על פי ויקרא רבה, פרשה ל"ג, א)

- למה מתכוון טבי באומרו שאין טוב מהלשון ואין רע ממנה? תנו דוגמאות מחייכם לכל אחת מהאפשרויות.
- איזו לשון רווחת בכיתה שלכם: הלשון הטובה או הלשון הרעה? אם עניתם 'הלשון הרעה', חשבו מה ניתן לעשות כדי לשנות זאת.
- אם עניתם 'הלשון הטובה', חשבו איך אפשר להוסיף על מגמה זו.
- מדוע, לדעתכם, בחרו חכמים להעביר את המסר הזה דווקא מפיו של העבד?

הכול
דיבורים

מדברים בבית

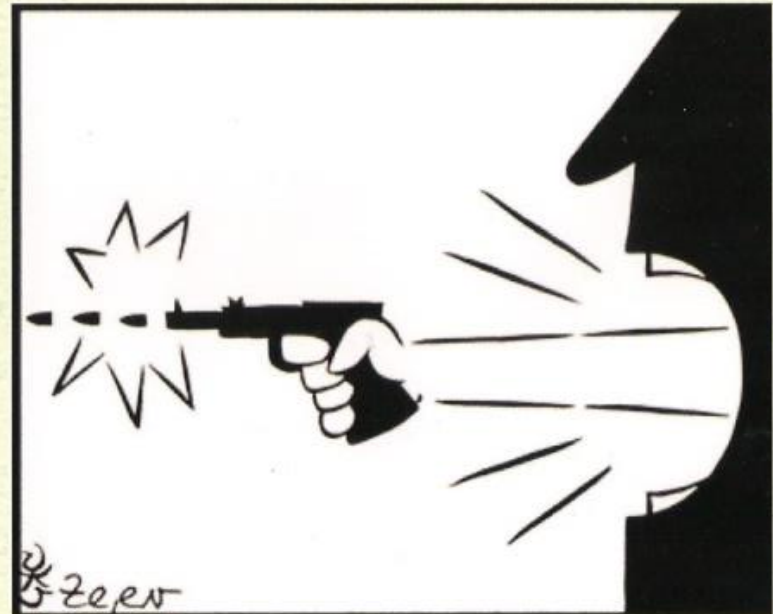
צפו בסרטון מתוך 'שומרי הסף' העוסק בהסתה שקדמה לרצח רבין.

- מהם, בעיניכם, גבולות השיח הביקורתי? מה נחשב חציית גבול? היכן המחלוקת הופכת להסתה?
- מתי, לדעתכם, הומור שנאמר או נכתב בצחוק, עלול להביא לפגיעה ולעלבון קשה שיכולים להסתיים באסון?
- האם אתם מרגישים שבסביבה שלכם – בבית הספר, בתנועה, בבית – גבולות הטעם הטוב של הדיבור נשמרים, או שהם נחצים, חלילה?

- האזינו לאמנים ולאנשי התקשורת המופיעים בסרטון שלפניכם, המקריאים את הטוקבקים שנכתבו עליהם:
- מה דעתכם על הטוקבקים האלה?
- כיצד הייתם מרגישים לו הייתם אתם אותם מפורסמים?
- האם יש מקרים שבהם נכון להשתמש בלשון קשה כלפי אדם? מתי?
- כיצד ניתן להביע ביקורת חריפה מבלי להשתמש בשפה גסה, מלוכלכת, בוטה וכדומה?
- האם הדברים יעברו בצורה דומה, אם הם ינוסחו בדרך כזאת? מדוע?
- לאן מובילה תרבות דיבור כזאת?
- ספרו על אודות תגובות שנחשפתם להן ברשתות החברתיות.

את הקריקטורה שלפניכם צייר זאב (יעקב פֶּרְקֶש), מגדולי הקריקטוריסטים של ישראל, יומיים לאחר רצח רבין.

- הסבירו את הקשר של הקריקטורה לרצח רבין. (תוכלו להיעזר בסרטון המובא ב'מדברים בבית').
- חשבו, מה המסר של הקריקטורה, לולא הקשר לרצח רבין? האם אתם מזדהים עם המסר הזה?
- בספר משלי נכתב: "מוות וחיים ביד לשון" (י"ח, כ"א). מה בין הפתגם הזה לקריקטורה שלפניכם? הסבירו.